

Nieuwe grootaartsbisschop voor Oekraïense Grieks-katholieke Kerk

Een synode van 45 Grieks-katholieke bisschoppen uit alle hoeken van de wereld koos op 24 maart een opvolger voor grootaartsbisschop kardinaal Hoesar. Hun keuze viel op de bisschop van Buenos Aires, Sjevtsjoek. Met de uitverkiezing van deze jongste aller Oekraïense Grieks-katholieke bisschoppen kreeg grootaartsbisschop-emeritus Ljoebomir Hoesar (77) een jeugdige opvolger. Exarch Svjatoslav Sjevtsjoek wordt in mei 41.

Sjevtsjoeks aantreden markeert een nieuwe periode in de recentste kerkgeschiedenis. Beide voorgangers van de nieuwe grootaartsbisschop – Hoesar (2001-2011) en Miroslav Ivan Ljoebatsjivski (1986-2000) – keerden na 1991 naar Oekraïne terug. Kardinaal Ljoebatsjivski moest zijn Kerk van de grond af opbouwen toen conflicten met de Russisch-orthodoxe Kerk in openlijk geweld uitmondde. Na Ljoebatsjivski's overlijden trad een periode van stabilisatie aan, waarvan het bezoek van paus Johannes Paulus II aan Oekraïne in 2001 het markante beginpunt vormde.

Zelfverzekerd werd, met de Oekraïense Katholieke Universiteit in een voortrekkersrol, een brandend verlangen van Johannes Paulus II uitgevoerd: de Grieks-katholieke Kerk moest een brug slaan tussen

de kerken van Oost en West door terugkeer naar de zuivere orthodoxe traditie en het uitbannen van Latijnse aanslitsels, maar wel in trouw aan de paus. Soms leek het alsof deze Kerk daarin doorsloeg naar een bekrompen nationaal-Oekraïense koers en zich van Rome wilde losmaken. Een afsplitsing was het gevolg toen talrijke gelovigen, religieuzen en priesters deze koers afwezen, omdat zij, net als veel van de niet-afgescheiden Grieks-katholieken trouwens, juist in de Latijnse tradities een deel van hun katholieke identiteit ervaren.

De nieuwe grootaartsbisschop, die trouw aan Rome paart aan terugkeer naar de orthodoxie, moet zijn gelovigen steviger grondvesten op een spiritualiteit met robuuste waarden die, in een nog altijd verscheurde en gekwetste samenleving, van node zijn. Dit gebeurt in een pro-Russische politieke constellatie, die Sjevtsjoeks Kerk niet welwillend is.

De synode koos voor continuïteit, maar ook voor een grootaartsbisschop die ideeën heeft voor de toekomst van zijn Kerk en die ook kan uitvoeren. Er waren wel 13 stemrondes voor nodig. Niet met tweederde maar met een gewone meerderheid werd Sjevtsjoek verkozen. Na aanvaarding van het hoge ambt, de geloofsbelijdenis (met *filioque*) en een eed op de nieuwe waardigheid volgde op zondag 27 maart de feestelijke intronisatie in Kiev.

door Frans Hoppenbrouwers